

րիչ Հին Խրիմու գպրոցին այժմեան բաւական միջիժարական միճակը:

Յիշիալ վանքը բառ իմ կարծեաց շատ յարմարութիւններ ունի Ա.Ե.Տ. Կաթողիկոսին ազգականամ գիտաւորութեանցը համաձայն՝ Աւանական գպրոց ունենալու գիշերօթիկ աշակերտներով յեկեղեցականութիւն պատրաստելու համար զանոնք: Օգն ու ջուրը շատ առողջարար է: վանքին արդիւնքն ալ բաւական է 30 40 աշակերտէն աւելի պահելու և ուսումնական վարժապետներ ունենալու: Այս վանքին միւս ժամանակաւ Մանուէլ վարդապետ Կիւմիւշխանեցին, որոյ մէկ զրուածքը կարդացինք (Արարատայ), թերթերուն մէջ, բաւական աշխատանք ունեցած է յԱռաջնորդութեան երջանկայիշատակ ներսէս Ե. Ս. Կաթողիկոսին:

(Մնացորդն է յաջորդ աւանդելու):

ԲԱՐԵՊ. ՄԱՅԱ ԽԱՆՈՒՄ.

Արաց վերջին Հերակլ արքայի ամուսին բարեպաշտուհի և Ազն. Հայկազն Մայա (Մարիամ) Խանուժ՝ երբեմն թագուհին է 26 ամոնոյս եկաւ յուխտ և յերկրպագութիւն Մայր Աթոռոյս և սրբոց Մասանց. և Ա.Ե.Տ. Հայրապետին ևս ներկայանալով՝ ընկալաւ նորին Սրբութեան օրհնութիւնը, և ընդ երեկս վերադարձաւ յերեւան, յորմէ ունի ուղեւորիլ է Տիփլիս:

Նորա հետ եկած էին՝ իւր հարսը՝ այս ինքն՝ իւր որդւոյն Հերակլ Իշխանի Ազն. ամուսին Թամար Տիփլին, և հարազատ եղբայրն (Թագուհւոյն) Վսեմ. Ղահրաման Աղամախանց և այլ պատուաւոր անձինք:

ԳԵՐ. ԳՐԻԳՈՐ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԵՒ ԱՐԺ. ՍՈՒՔԻԱՍ ԱՆՐԴԱՊԵՏ.

Աղէքսանդրապոլոյ Աիճակին Առաջնորդական Փոխանորդ Գեր. Գրիգոր Եպիսկոպոս Աղափի-

րեանց՝ է վարդուց ունեցած անձնական տկարութիւնը չկարողանալով համաձայնեցնել տեղոյն օրոյն հետ, թախանձագին խնդրանք հրաժարական մատոյցնորին Ա.Ե.Տ. Կաթողիկոսին թողուլ Փոխանորդութեան պաշտօնը. և մինչև է կազդուրումն տկարութեան՝ նոր — նախիջևանայ Ս. Խաչ Ա. Կ. Կ. Կ. մէջ իրբև միաբան մնալ. ուստի է տեղի հրաժարելոյն կարգեցաւ Ախայցեսոյ Առաջնորդ. — Փոխանորդ Արժ. Սուքիաս Աարդապետն Պարզեանց:

ՀՈԳԱՐԱՐՁՈՒՔ ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ Ա.ԶԳ. — ՀՈԳԵՒՈՐ ԳՊՐՍՅԻՆ.

Տիփլիսայ Ս. Ներսիսեան Ազգ. — Հոգևոր զբարոցի Հոգաբարձուաց երեքամեայ պաշտօնավարութեան շրջանը լրացած լինելով, ամսոյս 12ին քուէից առաւելութեամբ ընտրուեցան երկուսսան նոր Հոգաբարձուներ և չորս կանդիտատներ, զորս ըստ առաջարկութեան Արատանի և Իմբէթի Թեմակալ Առաջնորդ Գեր. Մակար Ս. Արքեպիսկոպոսի Ա.Ե.Տ. Հայրապետ յատուկ Օրհնութեան Կոնդակաւ հաստատեց է պաշտօն Հոգաբարձութեան, որոց անուանքն են:

- Բարեկրօն Ղ. Լեոնդ քահանայ Խարաղեանց,
- Մուշեղ Տէր Ղ. Լեոնդեանց,
- Մեծապատիւ Պ. Անտօն Ղ. օրդանեանց,
- Պարրիէլ Մետուկեանց,
- Գէորգ Ակիմեանց,
- Գրիգոր Արծրունի,
- Իգմիրեանց,
- Քուչարեանց,
- Իսահակ Պապով,
- Յովհաննէս Ամիրաղեանց,
- Խատիսեանց,
- Զիթախեանց:

- Իսկ Կանդիտատներն են հետևեալք.
- Մեծապատիւ Պ. Գուստաֆ Բալանթարեանց,
- Մարկիանոս Ռոտինեան,
- Պետրոս Խանտամեան,
- Ռուբէն Զալալեան:

Մեծայոյս ենք, զի նորընտիր Հոգաբարձուք լրիւութեան Գպրոցի ուսումնական մասին խորին

ուշադրութիւն դարձնել և յաջողիլ ըստ արժանւոյն բարեկարգելոյ զայն, միանգամայն օգտակատ և արդիւնաւոր կացուցանել վասն Ազգի և Եկեղեցւոյ մերոյ:

Մ Ա Յ Ի Ն Ի Լ Ե Ջ Ո Ւ .

(Շարժանական)

№ 20.

Խառն բառերում անտեղի է դրված «այգի», «Կատեղից մինչի Երեւան մանր մանր քրեղան», հանելուկի մեկնութիւնը չըկայ:

Այստեղ կամ պիտի թարգմանվէր Журавль и Павлин յօղուածը, կամ նրա տեղ մէկ ուրիշը դրուէր. կարգալու նիւթը շատ քիչ է:

№ 24.

Անդամանն էլ, կայծակներն էլ (կայծաքարն էլ?)

Խուզած գառներին էլ Աստուած տաքացնումէ (խուզած ոչխարին Աստուած տաքութիւն փչեց): Овечка վերեւում «գառն», է թարգմանած, ներքեւում «ոչխար», Подъжала въ поле. վաղեց դէպի դաշտը. ոչ, «վաղեց դաշտը», А кь осени уней. Իսկ աշնանը նորա . . . ոչ. իսկ աշունքադէմ նրա . . . որովհետեւ բուրդը աշունքին չբուսաւ, այլ գարունքուայ ու աշունքուայ միջոցում, աշունքադէմ, կամ թէ՛ ինչպէս ասում են (Մողղոկում) աշունքութիւն:

№ 25.

«Որը», բառը այստեղ անտեղի է, որովհետեւ որբութիւնը ո՛չ ազգակցութիւն է, ո՛չ էլ խնամութիւն, այլ փիճակ, դրութիւն:

Հանելուկ (Թարգմանած). երկու մայր, երկու աղջիկ, մէկ մեծ մայր իւր թոռնուջը, բայց ամենը երեք են. (Մեծ մայր, աղջիկ, թոռն)

№ 26.

Աղքատ (Ничи?) բառը անյարմար է այստեղ. նա ո՛չ հասակ է նշանակում. ո՛չ էլ պարապմունք, այլ փճակ, որովհետեւ: Ուրիշ բան էր որովհետեւ գրել:

Պատուը ու Ուղտը յօղուածը այնքան զուարճալի չէ երեսնաների համար դուրս լեզուի և ծանր ոճի պատճառաւ: Երիտասարդի փոխձանը այս-

տեղ յայտնի չէ պարզ: Թագաւորը հրամայումէ որ ճանաչուի պարտի շնորհիւ, բայց նշանակվեցաւ և կատարվեցաւ: Բացի սրանից՝ ո՛վ պիտի նշանակէր արժանաւոր պատիժ. մի՞թէ ինքն չէ՞ր իմանում, թէ ի՞նչ պատժի արժան էր նա և չէ՞ր կարող էն բողբոջել կատարել տալ իւր կամքը: Երեսնաների բարոյականութեան վերայ փոքր ի շատե ազդեցութիւն ունեցող բաների փոխձանը պէտք է խիստ պարզ և շնչտեղի նկարագրել, ու առհասարակ նրանք միշտ կամենում են ամենայն բանի վերջը իմանալ:

Հարկաւոր է նկատել, որ երբ ժողովրդական կեանքից երեսնաների համար քաղուածներ ենք անում, պէտք է շատ չփոփոխել նրանց բառերը և ասելու ձևեր, թէ չէ՛ նրանք կորցնում են իրանց հետաքրքրականութիւնը: Այդպիսիները մարդը գրականական լեզուով գրելով բոլորովին կերպարանափոխում են:

№ 27.

Եջմիածին և Մասիս ո՛չ քաղաքներ են, ո՛չ էլ գետեր, ուրեմն «Քաղաքներ և գետեր», վերնագրիս տակ չեն կարող մտնել:

Հանելուկ (Ռուսերէնից). էն ո՛վ է. որ գետի վերայ առանց դանակի, կացնի, ուրազի և սեպւորի կամուրջ է շինում: (Ձմեռը)

№ 29.

«Մանարճ գառը եօթը մայր կը ծծի», կարծեօք՝ սխալ է այս, պէտք է լինի՝ «Շողովքոր գառը օխտը մեր ա ծծիլ (կամ՝ կծծի)», խոնարհը չի կարող եօթը մայր ծծել. շողովքորը (շողովքորժող, քծնող, որգորղ) կարող է:

Սօսնի (սօսի, չինար?)
Милосердіе, добродѣтель, и пороки բառերը՝ բարեարտութիւն, արժանաւորութիւն, և պակասութիւն են թարգմանուած. բայց ճիշդն է՝ ողորմածութիւն, առաքինութիւն և մղուցութիւն:

№ 30.

Այս և յետագայ յենրի վերնագրերի սկզբում «թէ», բառը աւելորդ է:

«Ջոհ», (մատող?) բառը այստեղ անյարմար է, նրան եկեղեցում չենք տեսնում:

«Մեղունք», յօղուածումը՝ խոտերի թերթերը (թերթերը). — Ուրեմն ուրեք իւր ընկերին. — «Այ խնձորի ծառ», բաւական էր ասել՝ խնձորի, և լն:

№ 31.

Լաւ կլինէր, տօները ժամանակի կարգով դասաւորել, որպէս նրանք տօնվում են եկեղեցում: